

Samorząd w przededniu prezydencji

ALFRED LUTRZYKOWSKI

Aktualna interdyscyplinarna synteza poświęcona polskiemu samorządowi terytorialnemu i polityce regionalnej Unii Europejskiej u progu prezydencji Polski w drugiej połowie 2011 r. Podręcznik stanowi kompleksowe, uwzględniające także problematykę mienia i finansów, opracowanie prawnych podstaw organizacji i działalności samorządu terytorialnego.

Celem pracy jest ukazanie aktualnej struktury i organizacji samorządu terytorialnego oraz reform przeprowadzonych w ostatnich 20 latach w Polsce oraz w różnych systemach samorządu terytorialnego w państwach Europy Zachodniej.

Potrzeba tej publikacji jest zgoła nadzwyczajna, skoro wokół na temat samorządu tyle jest dyskusji – kompetentnych i arogancko ignoranckich. Tu mamy propozycję dyskusji uporządkowanej, usystematyzowanej, osadzonej w historii i przepisach prawnych oraz opartej na etyce samorządowca i na pragmatycznej analizie procesu zarządzania lokalnego. Kontekst wyborów samorządowych, jakie się kolejny raz odbyły, wymaga zastanowienia się nad plusami i minusami samorządności, a jednocześnie potrzeba doinformowania nowo wybranych samorządowców czyni z niniejszej pracy swoiste kompendium, niemal encyklopedię SAMORZĄDNOŚCI z licznymi kontekstami prawno-społecznymi uwarunkowań oraz filtrem akademickich doświadczeń własnych autorów i ich pragmatycznymi wskazaniem.

Podręcznik łączy wątki ogólnodoktrynalne, w tym konstytucyjne, porównawcze i historyczne z treścią obowiązującego prawa jako „prawa w działaniu”. Prof. Z. Ślusarczyk i dr C. Szyjko ukazują polski samorząd terytorialny na tle europejskim, zwracając szczególną uwagę na kwestię regionalizmu. Prezentują proces tworzenia polskiego samorządu, jego umocowania ustrojowe i prawne, zasady funkcjonowania oraz obszary kompetencji, ukazując je w szerszym kontekście rozwiązań w innych kra-

Wydawnictwo Ulmak, Warszawa 2011, s 376.

jach Unii Europejskiej. Charakteryzują również polityczny oraz społeczno-gospodarczy rozwój wspólnot lokalnych, skupiając się na instytucjach i normach, które je konstytuują, a także na ludziach i zjawiskach, które tworzą empiryczny obraz Europy Regionów.

W swej książce autorzy zajmują się tematyką przemian ustrojowych i funkcjonalnych, jakim stale podlega współczesny samorząd terytorialny w świetle najnowszych globalnych zjawisk geopolitycznych. Zwracają przy tym szczególną uwagę na zasadnicze reformy polityki regionalnej planowane w nowej perspektywie budżetowej UE na lata 2014–2020. Publikacja zawiera obszerną syntezę oceny wykorzystania funduszy unijnych jako źródła niwelowania dysproporcji rozwoju jednostek terytorialnych w Polsce. Analiza pozwa-

la ocenić sytuację społeczno-gospodarczą i finansową miast, gmin i regionów w Polsce oraz jakość zarządzania jednostkami samorządu terytorialnego, a także odpowiedzieć na pytania: w jakim stopniu wykorzystujemy fundusze Unii Europejskiej w latach 2007–2013 i jak wyglądają perspektywy dla okresu 2014–2020. Dokonano tutaj także oceny sytuacji społeczno-gospodarczej i finansowej regionów w Polsce.

W wydaniu uwzględniono aktualne zagadnienia dotyczące finansów komunalnych, nowej regulacji pozycji prawnej pracowników samorządowych, jawności działania samorządu terytorialnego i dostępu do informacji publicznej, ograniczeń antykorupcyjnych. Szczegółowo omówione zostały również standardy praw człowieka w funkcjonowaniu administracji samorządowej. W pracy opisano również konstytucyjne prawo obywateli do informacji publicznej oraz problematykę etyki w działalności samorządu. Przytoczono aktualne orzecznictwo oraz wiele rozstrzygnięć nadzorczych.

W pracy wykorzystano liczne źródła: akty normatywne, stenogramy, protokoły, dane statystyczne, artykuły prasowe, strony internetowe, a także dokumenty, wspomnienia i relacje, w tym również dotąd niepublikowane.

Książkę wzbogacają przykłady z praktyki, ilustracje, mapy, zdjęcia, wykresy i tabele oraz wszechstronna bibliografia. Podręcznik stanowi cenną pomoc dla studentów oraz teoretyków prawa i administracji, jak również dla pracowników samorządowych.

Stan prawny na 15.03.2011 r.